

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЕМИ РІЧКИ ТИСА У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Виконала: студентка 3 курсу 1 групи

Спеціальність: "Екологія"

Агоштон Діана Іванівна

Географічні дані

- Розташування:

Тиса — річка, найбільша ліва притока Дунаю (басейн Чорного моря).

Тече в межах України (Закарпатська область), Угорщини та Сербії, частково по кордону між Україною, Румунією та Угорщиною, а також по кордону між Словаччиною та Угорщиною.

Загальна характеристика

- Довжина: 966 км (у межах України — 201 км).
- Ширина: 10-40 м.
- Глибина: 0,3-1,2 м.
- Живлення переважно снігове і дощове.
- Основні притоки:

Праві: Апшинець, Косівська, Шопурка, Тересва, Дербачка, Теремля, Ріка, Боржава (в межах України); Лаборець (разом з Ужем), Бодрог (разом з Латорицею), Слана, Горнад, Егер, Загіва.

Ліві: Сільський Потік, Білий, Батар, а також потоки Квасний і Радомир[8] (в межах України); Вішеу, Іза, Самош, Кереш, Муреш, Бегей.

Дослідження рослинного та тваринного світу

Річка Тиса та її навколишнє природне середовище є важливими для збереження біорізноманіття та природного середовища цього регіону. Тут можна знайти багато видів рідкісних та загрожених видів тварин, і ведеться робота з охорони природи для збереження цих видів та їхнього середовища існування.

- Ссавці: У басейні річки Тиса можна зустріти різні види ссавців, таких як видра, борсуки, лисиці, олені та інші.

- **Безхребетні:** В річці Тиса і навколо неї є безліч видів безхребетних, таких як раки, водні комахи та інші водяні організми.
- **Водні птахи:** Багато видів водоплавних птахів використовують річку Тиса як місце для гніздування або міграції. Серед них можуть бути лебеді, качки, чаплі, чайки та інші види птахів.
- **Земноводні та рептилії:** На берегах річки Тиса можна знайти земноводних, таких як жаби та равлики, а також деякі види рептилій.

- У верхній течії річки мешкають форель, харіус, ян, бистрянка, вусань, голець, минь і підкамінщик. У середній течії форель і харіус зникають, а з'являються стерлядь, ялець, головень, укля, рибець, чехоня, підуст, піскар, гирчак і чоп. В нижній течії річки рибне населення поповнюється за рахунок щуки, плотви, жереха, ляща, білоочки, густери, лина, карася, сазана, щиповки, сома, окуня, судака і йоржа.

Рослинний світ річки Тиса різноманітний і залежить від конкретної ділянки ріки, її берегів, а також впливу людської діяльності. Тиса, як річка з великим басейном, має багатий рослинний світ. Ось деякі з характерних видів рослин, які можна знайти в басейні річки Тиса:

- Водні рослини: Річка Тиса і її прилеглі водні тіла мають багато видів водних рослин, таких як очерет, рогоз, ряска, кувшинка, та плаваючі види, наприклад, латаття.

- Ліси: У вищих частинах басейну річки Тиса розташовані ліси з різноманітними деревними видами, такі як сосна, дуб, ялиця та береза.

Важливо відзначити, що охорона рослинного світу річки Тиса і її прилеглих територій є важливою для збереження біорізноманітності та забезпечення природної рівноваги в цьому регіоні.

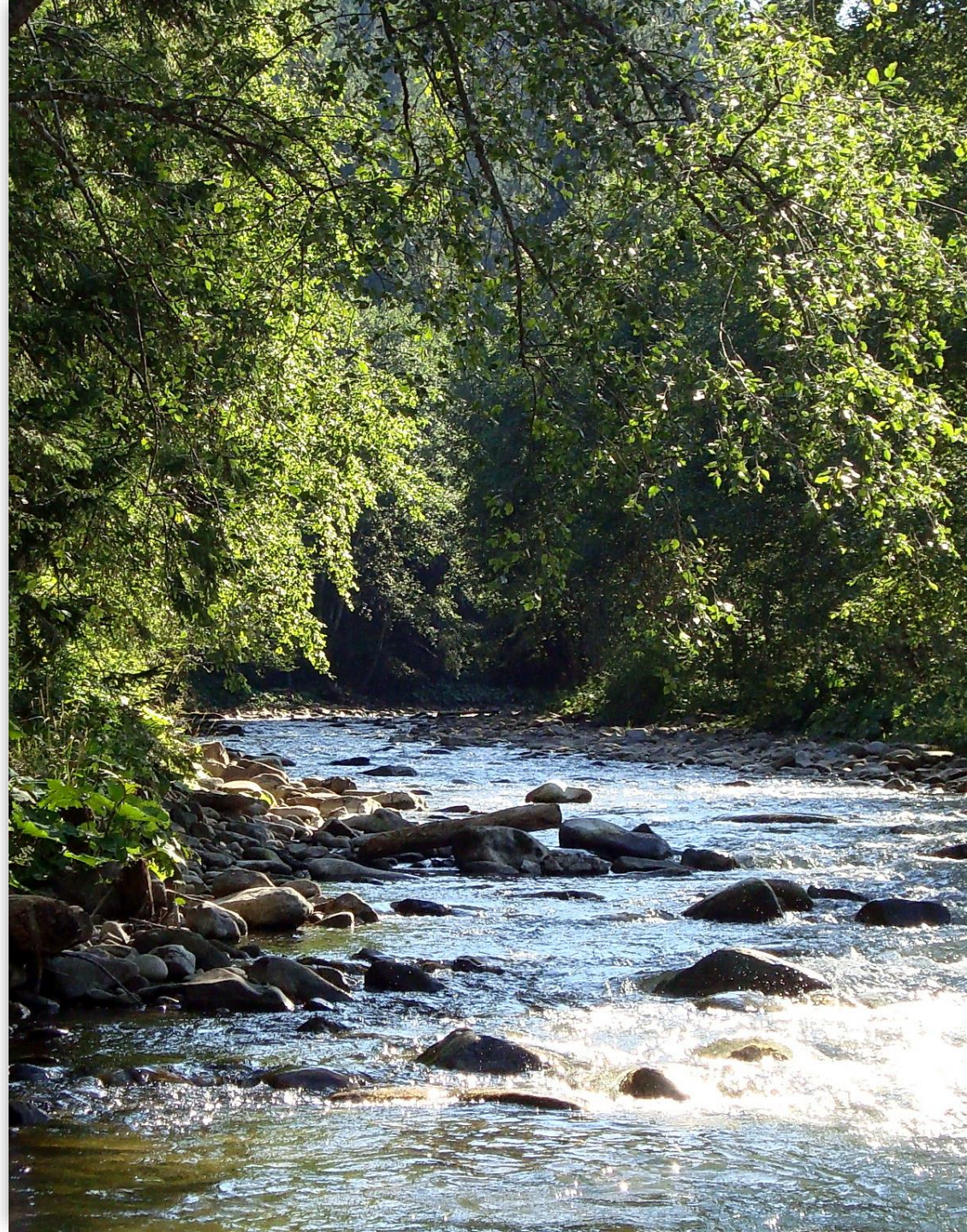

Сучасний стан та природні зміни

- Водний рівень: Водний рівень річки Тиса піддається змінам внаслідок опадів, танання снігу та розтаїння, а також інших погодних факторів. Сезонні та річні коливання водного рівня є природніми явищами.
- Рух русла: Русло річки Тиса може зазнавати змін в результаті природних процесів, таких як ерозія берегів і седиментація. Це може впливати на ландшафт та екосистеми вздовж річки.

- Біорізноманітність: Річка Тиса та її прилеглі території служать важливими середовищами для різноманітних видів рослин і тварин. Природні зміни, такі як зміни водного режиму, впливають на біорізноманітність цього регіону.
- Зміни в середовищі: Людська діяльність, така як забудова на берегах річки, вирубка лісів, використання води та інші дії, можуть вносити зміни в природне середовище річки Тиса.

Річка Тиса має значення для населення у багатьох аспектах. Ось деякі з них:

- **Водопостачання:** Річка Тиса є джерелом водопостачання для міст та населених пунктів, які розташовані вздовж її берегів. Вода з річки може використовуватися для питної води, господарських та промислових потреб.
- **Сільське господарство:** Води річки Тиса використовуються для зрошення полів і полів сільського господарства. Це допомагає забезпечити врожаї та підтримувати сільське господарство в регіоні.
- **Енергетика:** Річка Тиса використовується для генерації електроенергії шляхом гідроелектростанцій. Це дозволяє виробляти чисту енергію та забезпечувати потреби у електроенергії для населення та промисловості.

- Риболовля: Річка Тиса є популярним місцем для риболовлі, і населення може витягати користь з рибальських можливостей, які надає ця річка.
- Рекреація: Береги річки Тиса часто використовуються для рекреаційних активностей, таких як водний туризм, плавання, кемпінг, туризм і інші види активного відпочинку.

Однак важливо зберігати баланс між використанням річки в різних сферах та збереженням її природного середовища та біорізноманітності. Забруднення води, забудова берегів і інші негативні впливи можуть шкодити річці і її екосистемі. Тому важливо вживати заходи для охорони річки Тиса та її довкілля

Річка Тиса, як і багато інших водойм, піддавалася та піддається різним формам забруднення внаслідок людської діяльності. Основні джерела забруднення річки Тиса включають такі:

- Промислове забруднення: Викиди з промислових підприємств можуть містити шкідливі речовини, такі як хімічні реагенти, важкі метали та інші токсичні речовини. Це може призвести до забруднення води річки Тиса та негативно вплинути на якість води та екосистему.
- Сільське господарство: Використання пестицидів та добрив у сільському господарстві може вилитися в річку Тиса через стічні води та наводнення полів. Це може призвести до забруднення води та впливу на водні екосистеми.

- Поводження зі сміттям: Неправильне поведження зі сміттям та сміттєзвалищами може призвести до забруднення річки Тиса. Сміття та пластик можуть потрапляти в річку та стати джерелом забруднення.
- Рекреаційні заходи: Рекреаційні активності на річці, такі як водний туризм і кемпінг, також можуть призвести до забруднення, якщо не дотримуватися правил щодо відходів та залишків їжі.

Для зменшення забруднення річки Тиса важливо вживати заходи для охорони природи та контролю за стічними водами. Ефективний моніторинг, регулювання викидів та освіта щодо екологічної відповідальності грають важливу роль у збереженні цієї важливої річки та її навколишнього середовища.

Дякую за увагу!